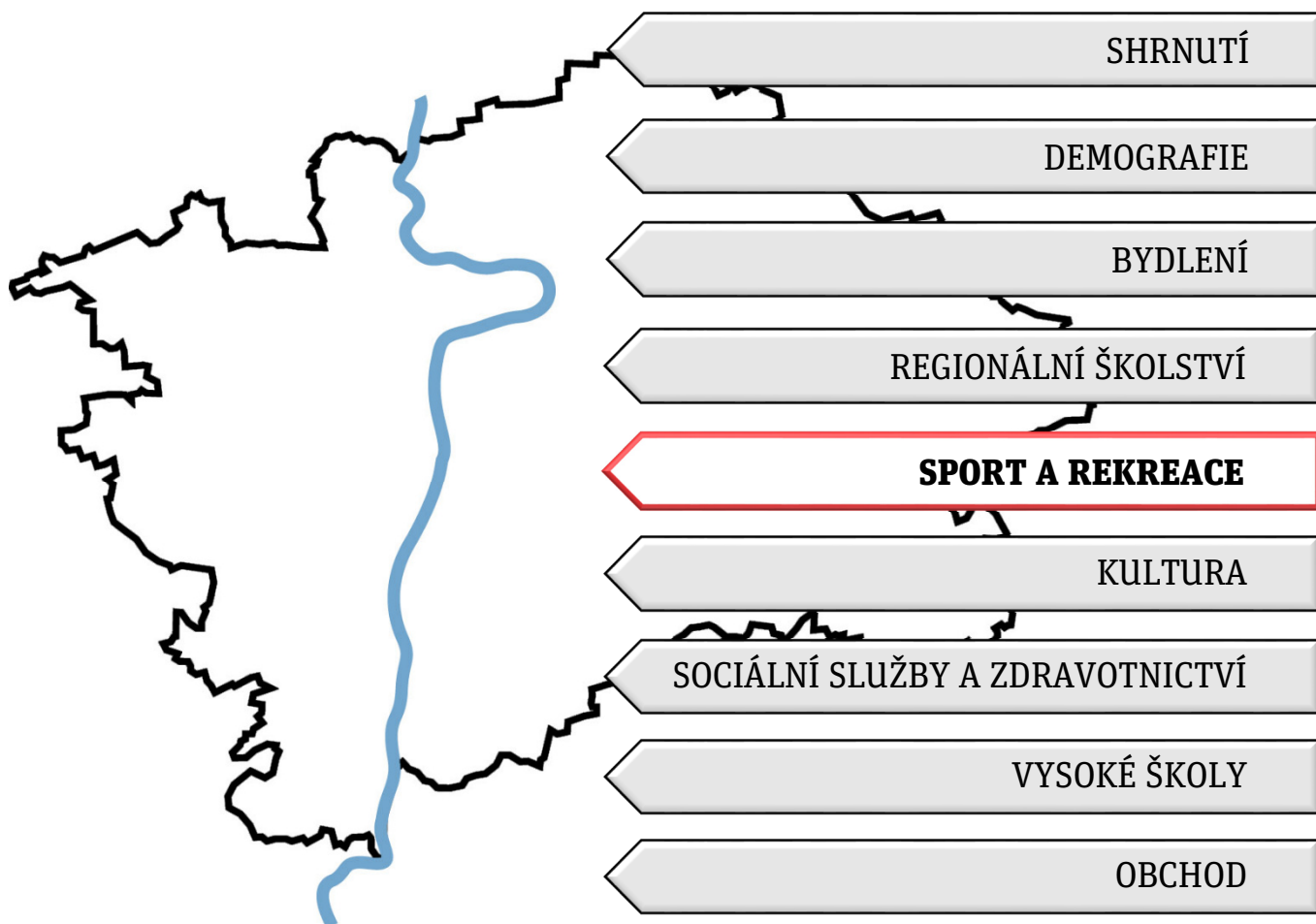

IPR
PRAHA

SEKCE STRATEGIÍ A POLITIK

Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze

červen 2015

IPR
PRAHA

ANALÝZA VYBAVENOSTI A DOSTUPNOSTI ZAŘÍZENÍ SPORTU A REKREACE V PRAZE

OBSAH

Úvod	5
1. Porovnání celkové vybavenosti Prahy sportovními a rekreačními zařízeními	6
2. Pěší dostupnost sportovních a rekreačních zařízení čtvrtového a obvodního významu v místní úrovni bilančních územních celků	11
3. Plavecké kryté bazény – vybavenost vybraného druhu aktivit v úrovni bilančních sektorů	16
Závěry a doporučení	19
Seznam grafických příloh	21

Ing. arch. Ivana Kubáková

IPR Praha, Sekce strategií a politik

Demografie, bydlení a veřejná vybavenost: Sport a rekreace

Analýza vybavenosti a dostupnosti zařízení sportu a rekreace v Praze

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2015

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na www.iprpraha.cz

ISBN 978-80-87931-37-0

ISBN 978-80-87931-38-7 (pdf)

Úvod

Vybavení města zařízeními pro sport a rekreaci je nezbytnou součástí životního stylu, kvality života a vybavenosti. Při posuzování úrovně vybavenosti města je nezbytné rozlišovat vybavení pro vrcholový a výkonnostní sport od vybavenosti pro neorganizovanou tělovýchovu, rekreační sportování a příležitostnou i každodenní pohybovou aktivitu obyvatel. Zvláštní skupinou vybavenosti je školní tělovýchova. Mezi těmito druhy vybavenosti existují různé formy větší či menší integrace ve využívání sportovní infrastruktury organizacemi výkonnostního sportu, sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami, školami a neorganizovanou veřejností.

Úroveň vybavenosti města byla zkoumána na podkladě současného stavu využití území, jehož výkres je součástí Územně analytických podkladů hl. m. Prahy 2014 (ÚAP 2014). V analýze k roku 2020 se uvažuje s variantou, že vybavenost zůstane stejná jako v roce 2014. Výsledné zjištění se v závislosti na prognóze obyvatelstva v roce 2020 zásadně nezmění.

Analýza vybavenosti Prahy v oblasti sportu a rekreace se zaměřila na porovnání celkové vybavenosti Prahy sportovními a rekreačními zařízeními na základě plošného podílu v úrovni městských částí a na základě hierarchie významu v úrovni bilančních sektorů (8 charakteristických souvislých oblastí s převážně radiálními vazbami k širší centrální oblasti). Analýza se zaměřila i na pěší dostupnost sportovních a rekreačních zařízení čtvrtvého a obvodního významu v místní úrovni bilančních územních celků (120 územních celků, které pro účel analýz a bilancí dělí větší městské části na menší území na základě logických dopravních vazeb a územní celistvosti). Samostatná kapitola analýzy je zaměřena na vybavení města plaveckými bazény v rámci bilančních sektorů města.

1. Porovnání celkové vybavenosti Prahy sportovními a rekreačními zařízeními

1.1 Porovnání na základě plošné výměry sportovních a rekreačních ploch v městských částech v přepočtu na obyvatele

Celková výměra sportovních a rekreačních ploch v Praze činí 1 169 ha, tj. 9,3 m² na obyvatele. Pro zjištění úrovně vybavenosti a porovnání s doporučenou referenční hodnotou odečítáme plochy golfových hřišť kvůli zcela výjimečnému poměru výměry areálu na jeho uživatele a plochy pražské zoologické zahrady a botanických zahrad. Rozvaha naopak počítá s plochami školních sportovišť i zařízení, která jsou součástí polyfunkčních objektů nebo parterů obytných domů. S uvedenou redukcí je celková výměra ploch užitných ploch pro sport a rekreaci cca 850 ha, tj. 6,8 m²/ obyv.

Referenční hodnota je cca 8,7 m² areálových ploch pro sport a tělovýchovu v přepočtu na obyvatele (= urbanistický ukazatel tělovýchovných zařízení 7,24 m²/ obyv. + 20 % na komunikace a zeleň uvnitř areálů¹). Z celoměstského hlediska k referenční hodnotě chybí cca 1,9 m²/ obyvatele (cca 238 ha), tj. více než 1/4 stávající celkové výměry.

Tab. 1: Bilance ploch sportu a rekreace v Praze v poměru m²/obyvatele

	sportovní plochy *	školní hřiště **	rekreační plochy „užitné“***	sportovní a rekreační "užitné" plochy celkem	golfová hřiště	ZOO, botanické zahrady, ekocentra	všechny plochy
celkem ha	522	131	197	850	237	72	1169
m ² /obyv.	4,2	1,1	1,6	6,8	1,9	0,6	9,3

Zdroj: IPR Praha

*Sportovní plochy (sportovní areály klubů a tělocvičných jednot)

**Školní hřiště (venkovní tělovýchovné plochy základních a středních škol většího rozsahu s potenciálem využití pro veřejnost).

***Rekreační plochy „užitné“ (typicky kynologická cvičiště, jezdecké areály, otevřená koupaliště, cyklokros, loděnice, rekreační hřiště v zástavbě, další plochy s potenciálem pro neorganizovaný sport a tělovýchovu)

Z výsledků porovnání vybavenosti Prahy na základě plošných výměr je zřejmé (i logické), že nejslabší plošná vybavenost je v historickém centru města, což je dáno historickým vývojem. Podprůměrnou vybavenost (s výjimkou zejména Prahy 6 a Prahy 7) nalezneme v kompaktním městě včetně pražských sídlišť. Relativně nejlepší vybavenost je v okrajových částech, vzniklých převážně z bývalých vesnic přičleněných ku Praze, ale ani to neplatí absolutně (např. v oblasti na severovýchodě Prahy, ve Zličíně, Újezdě a Újezdě n. Lesy).

K podílu školních sportovišť ve vybavenosti se přihlíží pouze s vědomím, že představují bezesporu nezanedbatelné kapacity, které mohou podvybavenost sportovní infrastruktury kompenzovat, ale jejichž efektivní využívání pro veřejnost je spíše výjimkou. Na velkých sídlištích Jižního Města, Jihozápadního Města a v Řepích představují školní sportoviště bezkonkurenčně většinový podíl sportovní infrastruktury. Posílení agregace školních zařízení pro veřejnost je účinné opatření, které by město mělo podporovat, iniciovat i provádět (Tab. 2, Mapa 1).

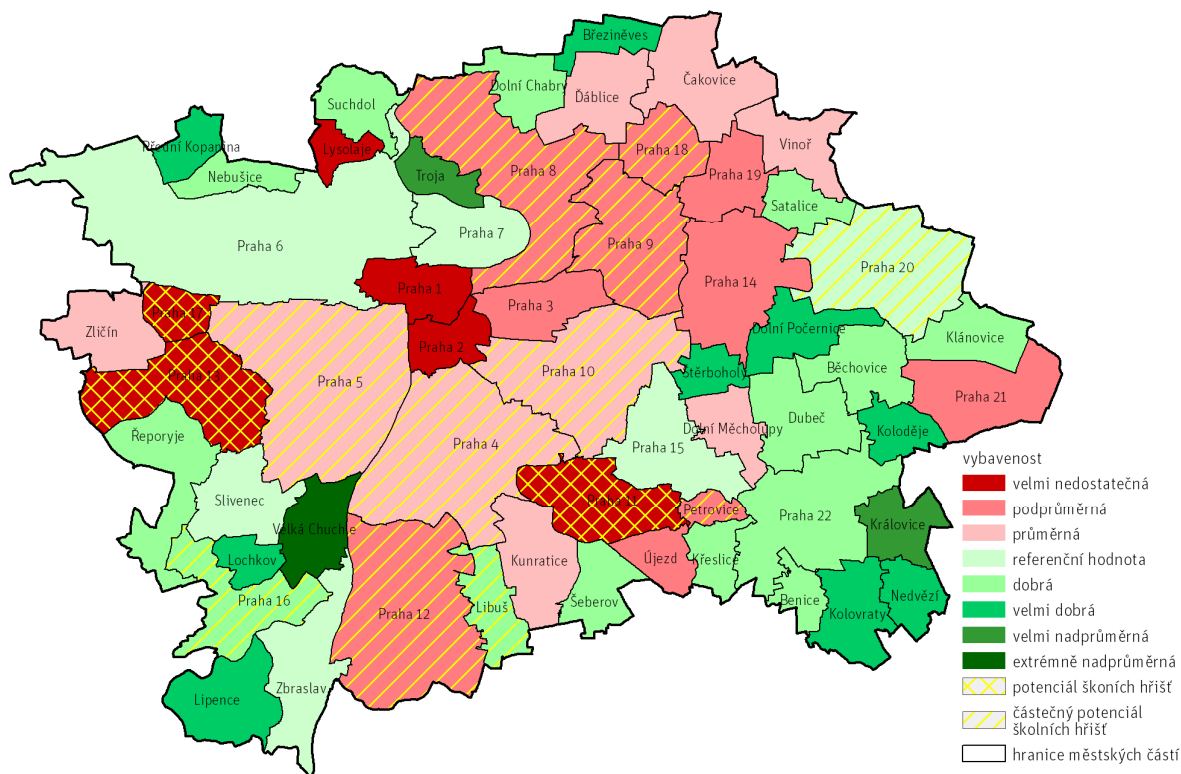
¹ viz Konceptce města Brna na základě podnětu MŠMT ČR v r. 1990

Tab. 2: Úroveň vybavenosti podle podílu m² sportovních a rekreačních ploch / obyvatele

název MČ	m ² /obyv.	m ² /obyvatele (škála)	školní hřiště na sídlišti	vybavenost MČ dle ploch/obyv.
Praha 17	1,3	do 2	velký potenciál	velmi nedostatečná
Praha 1	1,4	do 2		velmi nedostatečná
Praha-Lysolaje	1,4	do 2		velmi nedostatečná
Praha 2	1,5	do 2		velmi nedostatečná
Praha 11	1,5	do 2	velký potenciál	velmi nedostatečná
Praha 13	2,0	do 2	velký potenciál	velmi nedostatečná
Praha 14	2,1	2,1 - 5	částečný potenciál	podprůměrná
Praha 3	2,8	2,1 - 5		podprůměrná
Praha-Újezd	2,9	2,1 - 5		podprůměrná
Praha 9	3,4	2,1 - 5	částečný potenciál	podprůměrná
Praha 8	3,7	2,1 - 5	částečný potenciál	podprůměrná
Praha-Petrovice	3,9	2,1 - 5	částečný potenciál	podprůměrná
Praha 12	4,0	2,1 - 5	částečný potenciál	podprůměrná
Praha 21	4,3	2,1 - 5		podprůměrná
Praha 18	4,3	2,1 - 5	částečný potenciál	podprůměrná
Praha 19	4,5	2,1 - 5		podprůměrná
Praha-Vinoř	5,2	5,1 - 8		průměrná
Praha 4	5,5	5,1 - 8	částečný potenciál	průměrná
Praha 10	5,8	5,1 - 8	částečný potenciál	průměrná
Praha-Zličín	6,1	5,1 - 8		průměrná
Praha-Dolní Měcholupy	6,5	5,1 - 8		průměrná
Praha-Řáblice	6,7	5,1 - 8		průměrná
Praha 5	6,8	5,1 - 8	částečný potenciál	průměrná
Praha-Kunratice	7,6	5,1 - 8		průměrná
Praha-Čakovice	8,0	5,1 - 8		průměrná
Praha-Slivenec	8,1	8,1 - 10		odpovídá referenční hodnotě
Praha 6	8,2	8,1 - 10		odpovídá referenční hodnotě
Praha 15	8,4	8,1 - 10		odpovídá referenční hodnotě
Praha-Zbraslav	8,4	8,1 - 10		odpovídá referenční hodnotě
Praha 7	8,8	8,1 - 10		odpovídá referenční hodnotě
Praha 20	9,7	8,1 - 10	částečný potenciál	odpovídá referenční hodnotě
Praha-Libuš	10,1	10,1 - 15	částečný potenciál	dobrá
Praha-Nebušice	10,4	10,1 - 15		dobrá
Praha-Dubeč	10,8	10,1 - 15		dobrá
Praha 16	10,8	10,1 - 15	částečný potenciál	dobrá
Praha-Dolní Chabry	11,2	10,1 - 15		dobrá
Praha 22	11,4	10,1 - 15		dobrá
Praha-Suchdol	11,8	10,1 - 15		dobrá
Praha-Benice	12,1	10,1 - 15		dobrá
Praha-Satalice	12,4	10,1 - 15		dobrá
Praha-Křeslice	13,4	10,1 - 15		dobrá
Praha-Běchovice	13,5	10,1 - 15		dobrá
Praha-Klánovice	13,8	10,1 - 15		dobrá
Praha-Šeberov	13,8	10,1 - 15		dobrá
Praha-Řeporyje	14,0	10,1 - 15		dobrá
Praha-Lochkov	16,2	15,1 - 25		velmi dobrá
Praha-Koloděje	18,9	15,1 - 25		velmi dobrá
Praha-Štěrboholy	20,4	15,1 - 25		velmi dobrá
Praha-Březiněves	22,0	15,1 - 25		velmi dobrá
Praha-Kolovraty	27,5	25,1 - 50		velmi dobrá
Praha-Dolní Počernice	30,4	25,1 - 50		velmi dobrá
Praha-Lipence	36,3	25,1 - 50		velmi dobrá
Praha-Přední Kopanina	42,2	25,1 - 50		velmi dobrá
Praha-Nedvězí	46,7	25,1 - 50		velmi dobrá
Praha-Královice	51,3	50,1 - 100		velmi nadprůměrná
Praha-Troja	64,1	50,1 - 100		velmi nadprůměrná
Praha-Velká Chuchle	206,5	200		extrémně nadprůměrná

Zdroj: IPR Praha

Mapa 1: Úroveň vybavenosti sportovních a rekreačních ploch na obyvatele v městských částech (stav 2014)

Zdroj: IPR Praha

1.2 Porovnání na základě hierarchie sportovních a rekreačních areálů v Praze v bilančních sektorech

Prostá výměra areálových ploch nepostihuje skutečnou užitnost sportovních ploch, tj. skutečné čisté plochy hřišť, ani jejich obsah a druh sportu, intenzitu využití, formu (stavba či open air) ani prostou využitelnost či schopnost pořádání sportovních akcí různého významu. Z tohoto důvodu byla sportovní a rekreační zařízení v Praze oklasifikována podle významu a spádové působnosti – na místní, čtvrtě, obvodová a celoměstská:

- Celoměstská (metropolitní), někdy i nadnárodní úroveň jsou zařízení pro vrcholový a výkonnostní sport typu O2 Arena, multifunkční stadiony/arény; stadiony s diváckou kapacitou $\geq 8-10$ tisíc; výjimečná zařízení v Praze jedinečná druhem sportu nebo rozsahem.
- Obvodová - význam na úrovni větších městských částí nebo správních obvodů. Čítá vícedruhové sportovní areály, významné sportovní haly, druhově výjimečná zařízení (plavecké bazény, zimní stadiony, apod.), specializovaná rekreační zařízení většího rozsahu. Definována pěší dostupnost 600–900 m (v praxi se však počítá více s dojížděním prostředky MHD).
- Čtvrtě - význam na úrovni menších městských částí nebo logických částí města s průměrnou spádovou příslušností. Čítá místní sportovní areály, sportovní haly a tělocvičny, tenisová centra, fotbalová hřiště, specializovaná rekreační zařízení. Definována pěší dostupnost 600–900 m.
- Místní – význam na úrovni lokalit. Čítá rozsahem drobná sportovní zařízení a kluby, jednotlivé objekty nebo části objektů; např. fitcentra, atd.

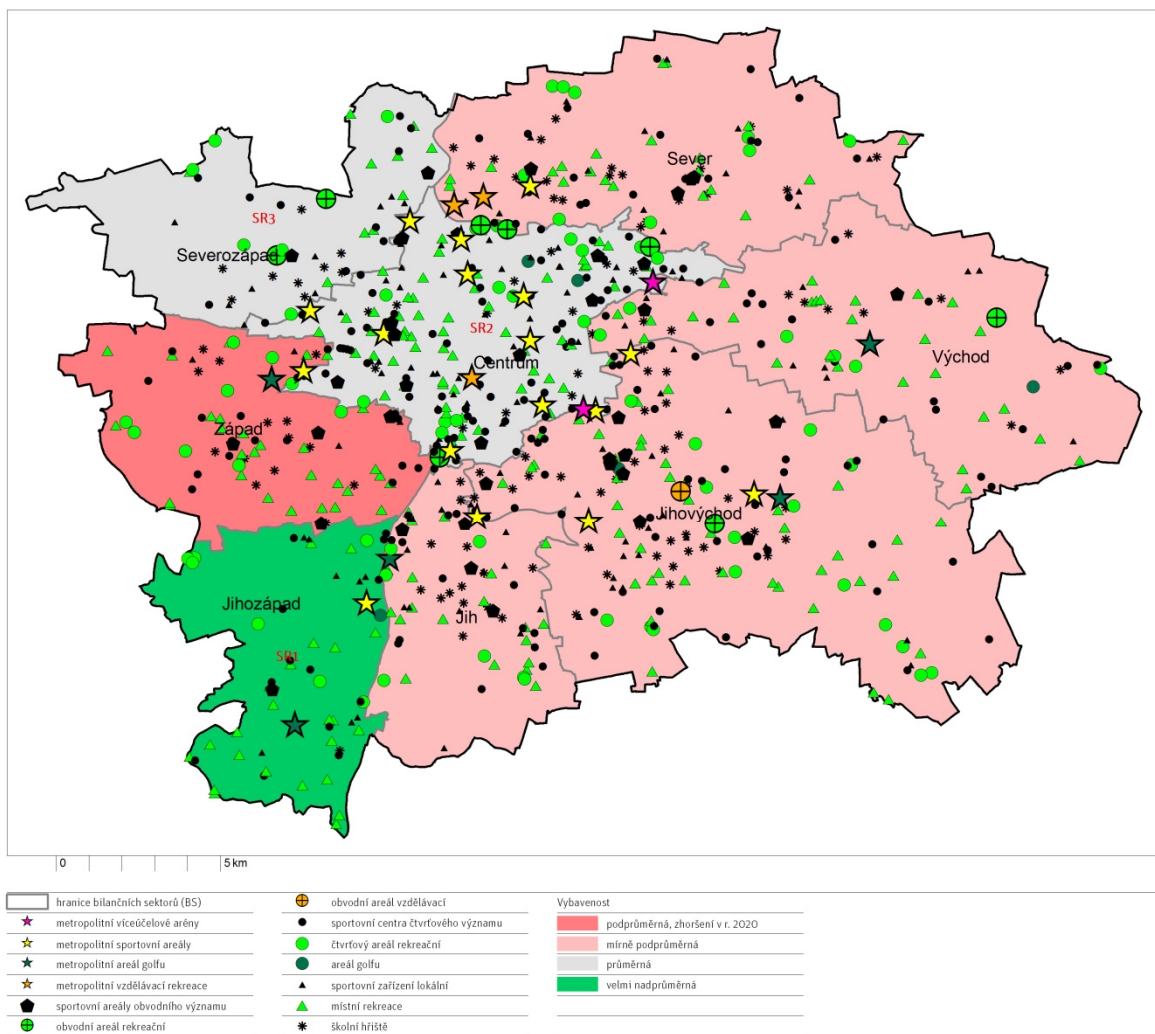
Pro běžný život se předpokládá, že největší důležitost mají zařízení čtvrtě a obvodního významu. Místní vybavenost má pak spíše doplňkový charakter, menší plošné nároky a z hlediska územního plánování je těžko ovlivnitelná. Metropolitní úroveň vrcholového sportu nemá s vybaveností pro sportovní vyžití běžných obyvatel města již nic společného; deficity v této oblasti jsou otázkou strategií národních sportovních svazů a strategického rozhodování města potažmo státu. Zvláště jsou posuzována školní hřiště, jejichž význam je sice na

úrovni čtvrtové, avšak jejich využitelnost pro veřejnost není v současné době standardním řešením, tato představují spíše potenciál, než aby byla běžně využívána.

Ke zjištění disparit ve vybavenosti v různých částech města bylo využito rozdělení Prahy na bilanční sektory (dále BS), které dělí Prahu na 8 charakteristických souvislých oblastí s převážně radiálními vazbami k širší centrální oblasti. Vymezení sektorů je skladebné s bilančními územními celky a základními sídelními jednotkami, ne už s hranicemi městských částí nebo katastrálních území.

Analýza porovnání celkové vybavenosti Prahy sportovními a rekreačními zařízeními je založena na váženém součtu všech zařízení sportovní i rekreační vybavenosti při váhovém ohodnocení metropolitních, obvodových, čtvrtkových a lokálních areálů v bilančních sektorech, poměřené s celkovým počtem obyvatel v daných bilančních sektorech (index 2014 a index 2020). Úvaha počítá s potenciálem školních hřišť bez ohledu na to, zda jsou či nejsou skutečně využívána, s přidělenou vahou lokálních sportovišť (Mapa 2, Tab. 3).

Mapa 2: Sportovní a rekreační areály a zařízení všech typů a významu v Praze ve vztahu k počtu obyvatel v bilančních sektorech

Zdroj: IPR Praha

Výsledky porovnání vybavenosti Prahy na základě hierarchie areálů ukazují, že nejlepší index vybavenosti v poměru k počtu obyvatel má sektor Jihozápad. Centrum a Severozápad představují v Praze standardní průměr. Sever, Východ, Jihovýchod a Jih jsou v celkovém porovnání mírně podprůměrné. Stejně podprůměrný je i sektor Západ, v něm se k roku 2020 předpokládá největší růst obyvatel a tím pádem největší zhoršení poměru hodnoty

vybavenosti a počtu obyvatel. Jinak se výsledné zjištění v závislosti na prognóze obyvatelstva k roku 2020 zásadně nezmění. Zajímavostí je, že pořadí sektorů je nezávislé na (ne)zapojení metropolitních areálů do hodnocení, ačkoli byly váhově zvýhodněny.

Tab. 3: Sportovní a rekreační areály a zařízení všech typů a významu v Praze ve vztahu k počtu obyvatel v bilančních sektorech

bilanční sektor	součet vybavenosti	počet obyvatel	index 2014	vyhodnocení vybavenosti	počet obyvatel	index 2020	vyhodnocení vybavenosti
Jihozápad	122	26 380	216	velmi nadprůměrná	28 724	235	velmi nadprůměrná
Severozápad	92	60 695	660	průměrná	62 413	678	průměrná
Centrum	577	387 131	671	průměrná	391 937	679	průměrná
Jihovýchod	363	272 739	751	mírně podprůměrná	278 400	767	mírně podprůměrná
Východ	152	114 950	756	mírně podprůměrná	122 594	807	mírně podprůměrná
Jih	140	105 842	756	mírně podprůměrná	105 107	751	mírně podprůměrná
Sever	204	156 818	769	mírně podprůměrná	161 947	794	mírně podprůměrná
Západ	160	127 810	799	mírně podprůměrná	136 294	852	podprůměrná

Zdroj: IPR Praha

Z hlediska komplexního posouzení vybavenosti Prahy sportovními a rekreačními zařízeními na základě plošného podílu i hierarchie areálů vyplývá, že sektor Jihozápad má nejen nejlepší plošnou bilanci sportovních a rekreačních zařízení (respektive jeho městské části), ale i nejlepší index vybavenosti v poměru k počtu obyvatel. Vybavení sektoru Centrum, podle prosté výměry sportovních a rekreačních ploch příslušných MČ spíše podprůměrné až nedostatečné, je podle indexového významového hodnocení na stejné úrovni jako velmi dobře plošně vybavený sektor Severozápad. Dále je zřejmé, že sektory Jihovýchod a Východ, ačkoli jejich městské části mají většinou velmi dobrou plošnou bilanci, podle indexového významového hodnocení je jejich vybavenost mírně podprůměrná stejně jako sektorů Jih a Sever, oba s horší bilancí sportovních a rekreačních ploch.

2. Pěší dostupnost sportovních a rekreačních zařízení čtvrtvého a obvodního významu v místní úrovni bilančních územních celků

Úroveň vybavenosti města a jeho částí je nutno hodnotit nejen podle plošného rozsahu a podle významu zařízení, ale také podle jejich dostupnosti pro obyvatele. Ke zjištění lokálních disproporcí pomohlo rozdělení Prahy na bilanční územní celky (dále BUC), které jsou vymezeny se zřetelem k přijatelným docházkovým vzdálenostem ke školám a současně skladebné vůči základním sídelním jednotkám (ZSJ), městským částem i správním obvodům.

Porovnáním pěších dostupností v křivkách 600 m a 900 m tzv. páteřní infrastruktury, tj. areálů obvodového a čtvrtvého významu, s největšími hustotami bydlících obyvatel, byla identifikována „hluchá“ místa v lokacích bilančních územních celků, ve kterých je zřejmá malá nabídka vybavenosti, respektive její špatná dostupnost. Jsou posuzovány pouze oblasti s vysokou hustotou obyvatel 10 000 – 20 000 obyv./km² a více, které jsou součástí BUC s počtem obyvatel větším než 10 000. Analýza nereflexuje metropolitní zařízení, která mají celoměstskou působnost.

2.1 Pěší dostupnost sportovních zařízení

Základním zjištěním je, že hlavní město je sportovní infrastrukturou celkem rovnoměrně pokryto a v podstatě existuje jen relativně málo „hluchých“ míst, která by při vysokém počtu obyvatel neměla v docházkových vzdálenostech do 900 m žádné sportoviště (či alespoň potenciálně využitelné školní hřiště). Oblasti se špatnou dostupností páteřní sportovní infrastruktury ukazují Tab. 4 a Mapa 3.

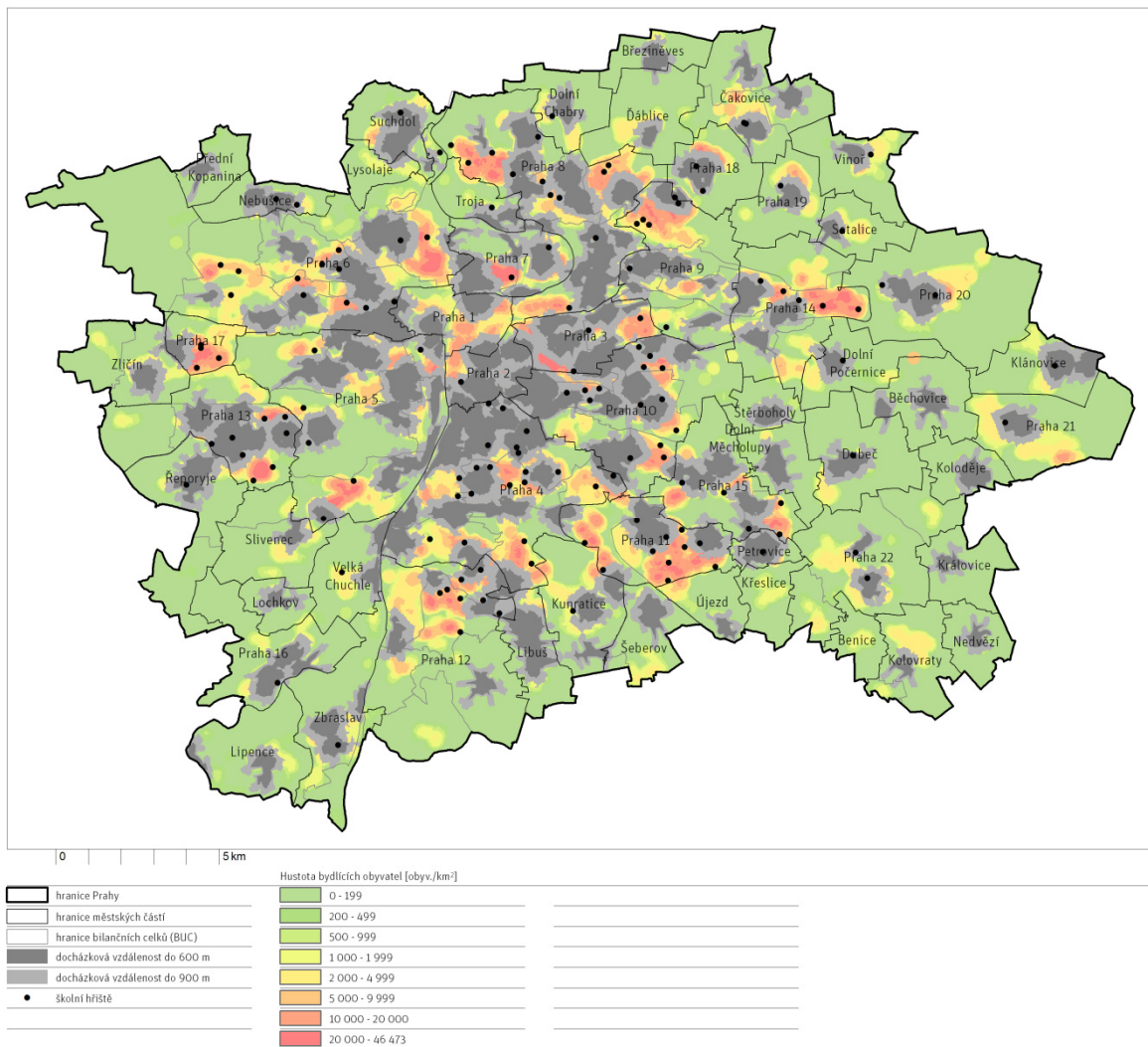
Tab. 4: Oblasti se špatnou dostupností sportovních zařízení obvodního a čtvrtvého významu

bilanční územní celek	část bilančního územního celku	školní sportoviště	počet obyv. v BUC 2014	počet obyv. v BUC 2020
Praha 11 – východ	jižní část sídliště Jižní Město - Opatov, Milíčov	ano	57 835	56 209
Praha 8 – Bohnice-Čimice	západní a střední část sídliště Bohnice	ano	35 814	35 233
Praha 9 – sídliště Prosek	jižní část sídliště Prosek	ano	29 650	30 377
Praha 6 – Dejvice	Dejvice	ne	27 500	27 440
Praha 1 – pravý břeh	Staré Město, Josefov	ne	26 133	24 606
Praha 17	východní část sídliště Řepy	ano	24 726	26 064
Praha 8 – sídliště Ďáblice	sídliště Ďáblice	ano	24 552	24 340
Praha 12 – Modřany-východ	sídliště V Píšovcích a Čechova čtvrť nad Modřanskou roklí	ano	23 325	22 895
Praha 14 – Černý Most	sídliště Černý Most	ano	23 263	24 667
Praha 5 – Hlubočepy-Barrandov	severní část sídliště Barrandov	ano	22 881	24 167
Praha 11 – západ	sídliště Jižní Město II - Roztyly, Chodov	ano	18 628	18 603
Praha 4 – Lhotka-Krč	sídliště Krč	ano	15 528	15 474
Praha 6 – Liboc-Ruzyně	sídliště Dědina	ano	12 689	13 500
Praha 8 – Karlín	historická část Karlína	ne	11 223	11 612

Zdroj: IPR Praha

Nejhůře na tom jsou Staré Město, Josefov, Dejvice a Karlín. Další oblasti se špatnou dostupností páteřní infrastruktury jsou téměř všechna velká pražská sídliště i některá menší, např. Dědina. Na sídlištích (zejména Jižní Město, Bohnice, Prosek, Řepy, Ďáblice, v Modřanech, Černý Most, Barrandov, Roztyly, Krč) by nedostatek sportovní infrastruktury měla alespoň částečně saturovat cílená integrace tělovýchovných ploch a tělocvičen školních areálů. (Školní hřiště však ani jiná zařízení místního významu nebyla do hodnocení započtena).

Mapa 3: Pěší dostupnost sportovních center obvodního a čtvrtvé významu ve vztahu k hustotě obyvatel (současný stav 2014)

Zdroj: IPR Praha

2.2 Pěší dostupnost rekreačních zařízení

Analýza se soustředila na vybavení rekreačními zařízeními a areály s konkrétním zřizovatelem, s pominutím existence parků a jejich vybavenosti, stejně jako veřejně přístupného parteru na sídlištích, které se považuje za místní vybavenost. (Deficity parků se zabývá jiná studie IPR Praha.)

Základním zjištěním je, že Praha má nabídku rekreačních zařízení značně nerovnoměrně rozmístěnou a většinou mimo oblasti s nejvyššími hustotami obyvatel – což je samozřejmě dáno charakterem této vybavenosti i přirozené vazbě na přírodní krajinné zázemí města. Z deficitních oblastí je nutno upozornit na Dolní Žižkov, Vršovice, Strašnice, Vinohrady, Staré a Nové Město, Josefov, Smíchov, Košíře a Nusle a dále na některá sídliště: Pankrác I, II a III, Kamýk, Malešice, Letňany a Hloubětín (Tab. 5, Mapa 4).

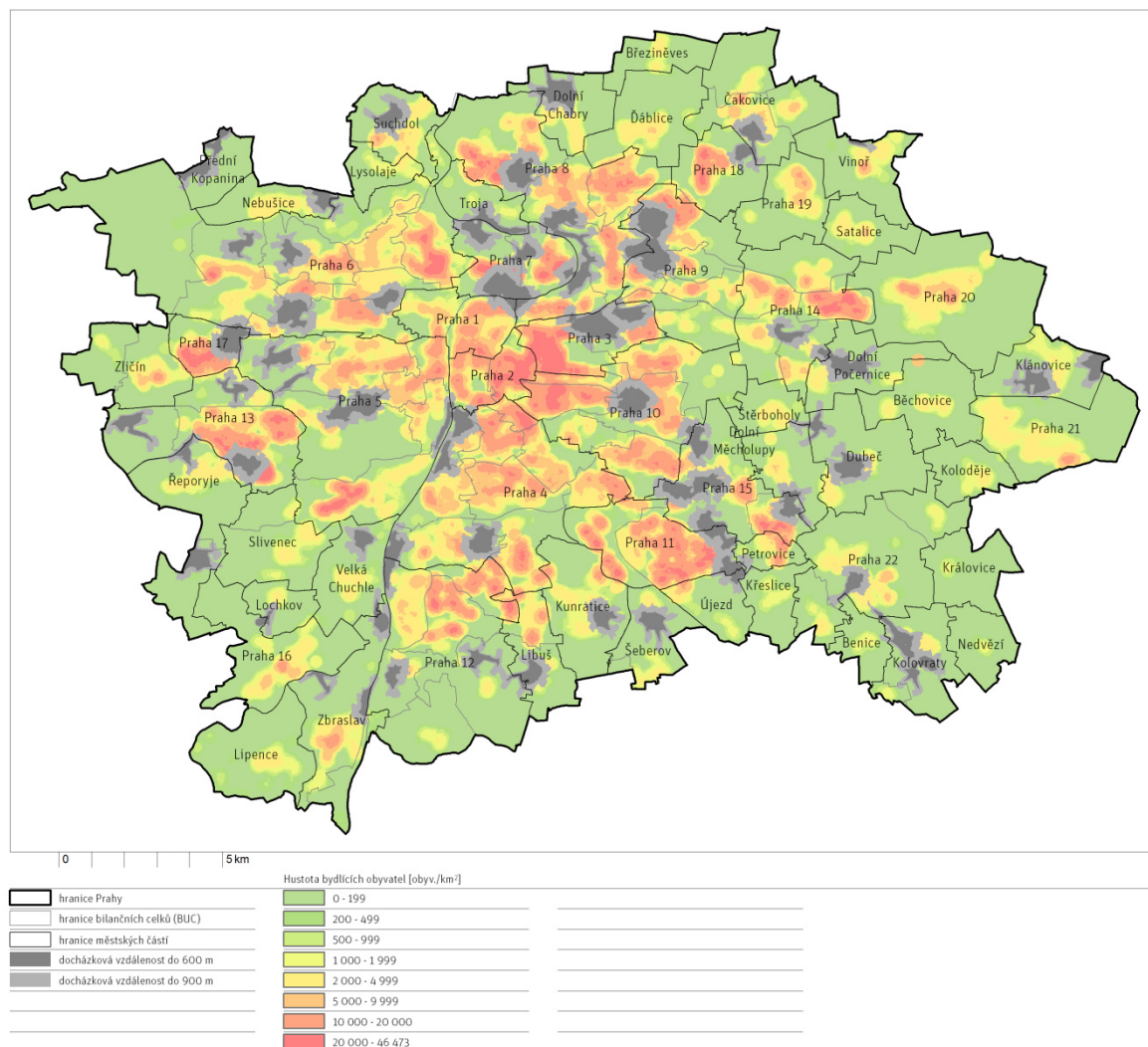
Při stanovení deficitu rekreačních zařízení bylo přihlédnuto k dostupnosti krajinných rekreačních oblastí celoměstského významu, u nichž se předpokládá, že budou nedostatek nabídky rekreačních zařízení kompenzovat. To se týká většiny pražských sídlišť, ale také oblasti Dolních Holešovic a Horní i Dolní Libně, kde se předpokládají vazby koridor Vltavy v holešovickém meandru a v Holešovicích stále ještě blízká vazba na Královskou oboru Stromovka.

Tab. 5: Oblasti se špatnou dostupností rekreačních zařízení obvodního a čtvrtového významu

bilanční územní celek	části bilančního územního celků	Počet obyv. v BUC 2014	Počet obyv. v BUC 2020
Praha 3 - západ	Dolní Žižkov	50 811	53 102
Praha 10 - Vršovice	Vršovice a Strašnice	34 554	33 948
Praha 2 - východ	Vinohrady	32 307	32 466
Praha 6 - Dejvice	Dejvice	27 500	27 440
Praha 1 - pravý břeh	Staré Město, Josefov	26 133	24 606
Praha 17	převážná část sídliště Řepy	24 726	26 064
Praha 4 - Krč-Pankrác	sídliště Pankrác I a III, východní část Branického údolí	23 983	23 214
Praha 5 - Košíře	Košířské údolí	23 693	24 191
Praha 12 - Kamýk	sídliště Kamýk	18 750	18 345
Praha 5 - Smíchov-sever	Smíchov	17 880	18 090
Praha 4 - Pankrác	sídliště Pankrác II	17 208	17 018
Praha 2 - západ	Nové Město	16 585	16 336
Praha 6 - Břevnov	Břevnov	16 750	16 634
Praha 18 - Letňany	sídliště Letňany	15 723	15 768
Praha 4 - Spořilov	sídliště Spořilov	13 878	13 771
Praha 10 - Malešice	sídliště Malešice	13 722	13 315
Praha 4 - Nusle	Nusle	11 413	11 396
Praha 14 - Hloubětín	sídliště Hloubětín	11 252	11 269

Zdroj: IPR Praha

Mapa 4: Pěší dostupnost rekreačních zařízení obvodního a čtvrtvého významu ve vztahu k hustotě obyvatel (současný stav 2014)

Zdroj: IPR Praha

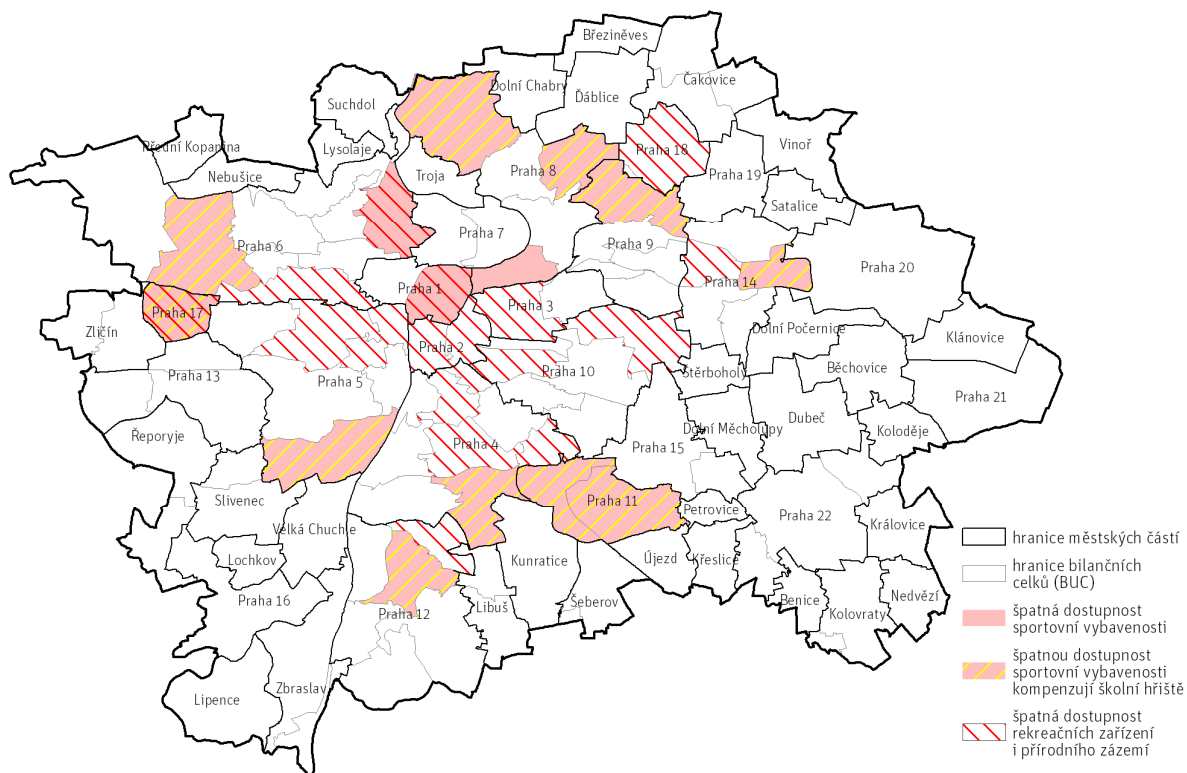
Závěry analýzy pěších dostupností sportovních a rekreačních zařízení čtvrtvého a obvodního významu v BUC

Nejhorší dostupnost sportovních i rekreačních zařízení zároveň má Praha 1 – pravý břeh (Staré Město-Josefov) a Praha 6 – Dejvice. Dále Praha 17, zde je však deficit sportovních zařízení částečně kompenzován školními sportovišti na sídlišti.

Nejhorší dostupnost pouze sportovních zařízení má Praha 8 – Karlín. Dále to jsou sídliště Krč v Praze 4, Barrandov v Praze 5, Dědina v Praze 6, Bohnice a Ďáblice v Praze 8, Prosek v Praze 9, Jižní Město (Praha 11), Modřany v Praze 12 a Černý Most v Praze 14; na sídlištích však nedostatek sportovních areálů může alespoň částečně kompenzovat potenciál školních sportovišť.

Nejhorší dostupnost pouze rekreačních zařízení mají území Praha 2 – východ i západ, Praha 3 – západ (Dolní Žižkov), Praha 4 – Pankrác, Nusle, Krč a Spořilov, Praha 5 – Smíchov a Košíře, Praha 6 - Břevnov, Praha 10 – Vršovice a Malešice, Praha 12 - Kamýk, Praha 14 - Hloubětín a Praha 18; tato území současně nemají přijatelně dostupné přírodní krajinné zázemí (Mapa 5).

Mapa 5: Analýza dostupnosti sportovních a rekreačních ploch v bilančních územních celcích (stav 2014)

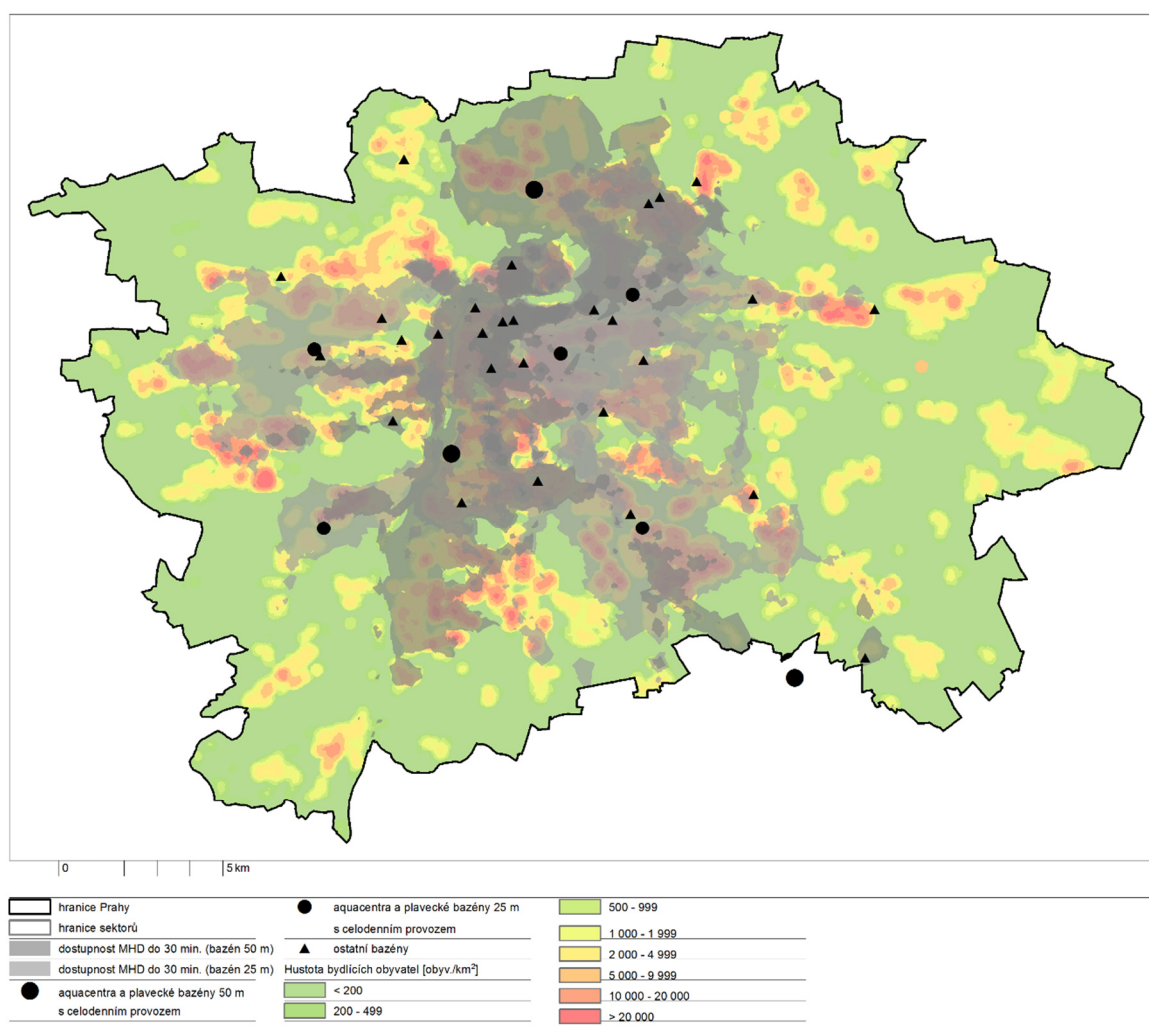
Zdroj: IPR Praha

3. Plavecké kryté bazény - vybavenost vybraného druhu aktivit v úrovni bilančních sektorů

Analýza je založena na posouzení součtu vodní plochy na 1 000 obyvatel v bilančním sektoru a jejím porovnání s doporučenou hodnotou cca 11 m² vodní plochy na obyvatele.² Porovnání jasně označilo části města s nadstandardní, standardní, podprůměrnou a výrazně deficitní, resp. nulovou nabídkou.

V analýze deficitů je přihlédnuto k dostupnosti vybraných plaveckých center, která mají pro obsluhu města převažující význam – tj. aquacenter a bazénů s denním a celodenním provozem. S 50-ti metrovými bazény to jsou Plavecký stadion Podolí a Aquacentrum Šutka v Praze 8, s 25-ti metrovými bazény AquaDream na Barrandově, bazén Homolka v Motole, Sportcentrum Step ve Vysočanech a nový Jedenáctka VS na Jižním Městě; do analýzy byl zapojen také Aquapalace Praha v Čestlicích. Pro tato centra byla zjištěna dostupnost prostředky MHD do 30 min, která je v Mapě 6 vyznačena tmavší šedou barvou a v mapce jsou znázorněna i 3 velká centra s 50 metrovými bazény.

Mapa 6: Dostupnost aquacenter a krytých plaveckých bazénů s celodenním provozem prostředky MHD ve vztahu k hustotě osídlení

Zdroj: IPR Praha

² Zdroj: Principy a pravidla územního plánování, aktualizovaná verze 2014

Do výpočtu deficitu jsou zapojeny rovněž „ostatní“ bazény (plavecká centra s bazénem max. 25 m nebo menším, kde provoz pro veřejnost může být omezen na několik dní v týdnu a pouze na určité hodiny), dostupnost prostředky MHD pro tato centra zjišťována nebyla. Pouze bazény, které nejsou (nebo jsou jen velmi omezeně) otevírány běžné veřejnosti, protože jsou zcela vytížené pro výkonnostní sport, školní tělovýchovu nebo hotelovou, ryze privátní či jinak úzce vybranou klientelu, nebyly do posuzování zapojeny vůbec. Výsledné zjištění se v závislosti na prognóze obyvatelstva v roce 2020 nezmění.

V celoměstském průměru dosahuje Praha doporučené hodnoty cca 11 m² vodní plochy na 1 000 obyvatel.

Výsledky analýzy vybavenosti Prahy krytými plaveckými bazény (Tab. 6, Mapa 7)

Jihozápad – v sektorovém porovnání je zde největší deficit (absence). Nulová nabídka krytých plaveckých bazénů, nejbližší bazény mimo dostupnost MHD. Jedná se však o sektor s nejnižším počtem obyvatel (cca 26 tisíc), srovnatelným s velikostí okresního města, kde charakter osídlení navíc není kompaktní, tvoří je v podstatě 2 přibližně stejně velké koncentrace oddělené tokem a nivou Berounky. Namísto je obava o rentabilitu plaveckého centra.

Jih – v sektorovém porovnání druhý nejhorší výsledek (deficit). Velmi omezená nabídka krytých plaveckých bazénů, pouze přibližně z poloviny území je plavecké centrum Podolí dostupné prostředky MHD do 30 min. Dostupnost Podolí se zlepšil po vybudování trasy metra D, nic se ovšem nezmění na nedostatečné vybavenosti celého sektoru. Doporučení: doplnit, přednostně v oblasti Lhotka – Kamýk – Libuš.

Východ - v sektorovém porovnání třetí nejhorší výsledek (deficit). Celkově malá nabídka krytých plaveckých bazénů, přibližně z poloviny území je dostupný prostředky MHD do 30 min. pouze plavecký bazén v hotelovém komplexu STEP. Bazén v komerčním centru na Černém Mostě (Holmes Club) je aktuálně zavřený. Doporučení: doplnit, přednostně v oblasti Černého Mostu, oblasti s nejvyšší koncentrací obyvatel, díky dobré vazbě na metro lze předpokládat vysokou užitnost a dostupnost plaveckého zařízení.

Severozápad a Západ - v sektorovém porovnání relativně malý deficit. Malá nabídka krytých plaveckých bazénů, oba sektory jsou převážnou částí svého území ve spádové oblasti jediného plaveckého bazénu v nemocnici Homolka, dostupného prostředky MHD do 30 min. Jihozápadní část sídliště Jihozápadní Město a Vokovice a Dejvice v Praze 6, oblasti s vysokou koncentrací obyvatel, jsou již mimo dostupnou zónu. (Územně samostatná oblast Barrandova má vlastní vybavenost, která však díky odloučené poloze sídliště má omezenou spádovou oblast.) Doporučení: doplnit v oblasti Dejvic a v oblasti Jihozápadního Města. Díky dobré vazbě na metro lze předpokládat vysokou užitnost a dostupnost plaveckého zařízení.

Centrum a Jihovýchod - v sektorovém porovnání druhý nejlepší výsledek (standardní vybavení, odpovídající referenčním doporučeným hodnotám počtu vodní plochy bazénů k počtu obyvatel.

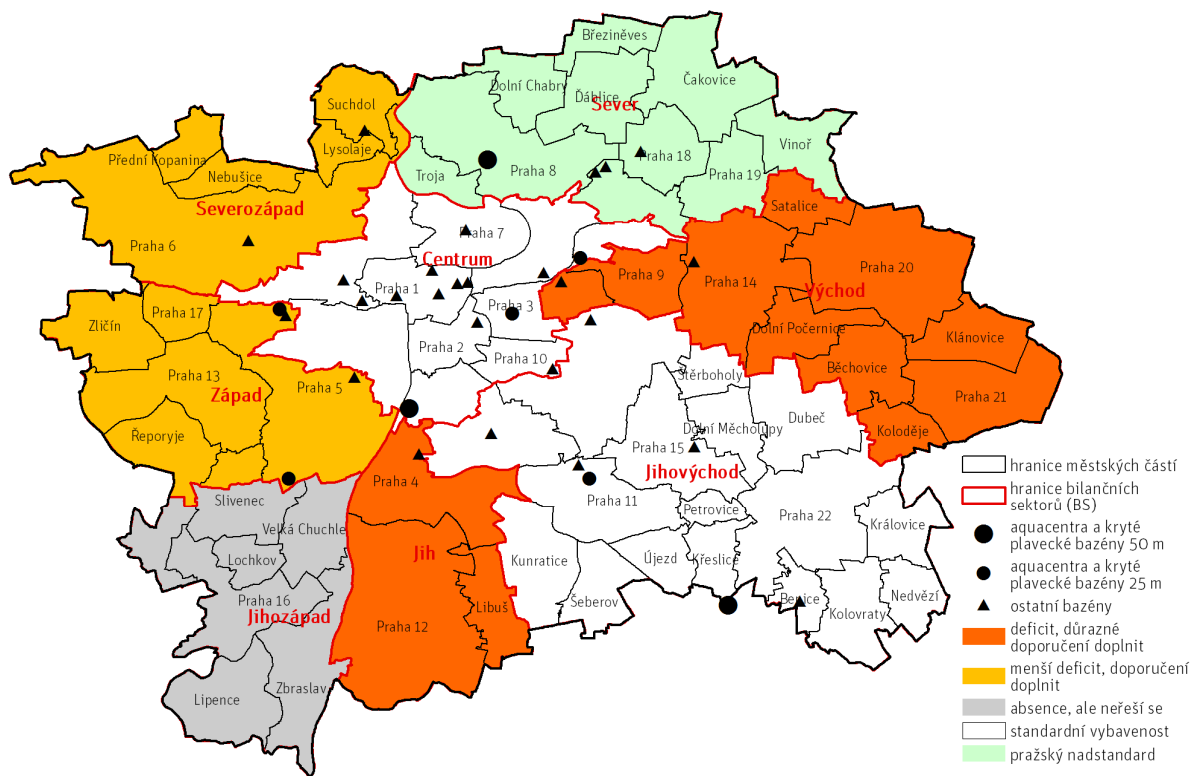
Sever - v sektorovém porovnání absolutně nejlepší výsledek, v pražských poměrech nadstandard.

Tab. 6: Vybavení Prahy plaveckými bazény

bilanční sektor	počet bazénů 50 m	počet bazénů 25 m	počet ostatních bazénů	součet vodní plochy v m ²	počet obyvatel sektoru (2014)	m ² vodní plochy/ 1 000 obyv.	porovnání s doporučenou hodnotou (11 m ² / obyv.)	vyhodnocení vybavenosti BS
Jihozápad	0	0	0,001	0,2	26 380	0	-11	absence
Jih	0	0	1	200	105 842	2	-9	deficit
Východ	0	0	3	600	114 950	5	-6	deficit
Severozápad	0	0	2	400	60 695	7	-4	menší deficit
Západ	0	2	2	1 050	127 810	8	-3	menší deficit
Centrum	1	1	12	5 225	387 131	13	2	standard
Jihovýchod	1	1	4	3 625	272 739	13	2	standard
Sever	1	0	3	3 100	156 818	20	9	nadstandard

Zdroj: IPR Praha

Mapa 7: Analýza vybavenosti Prahy krytými bazény

Zdroj: IPR Praha

Závěry a doporučení

Vybavení města zařízeními pro sport a rekreaci je nezbytnou součástí životního stylu a kvality života. Bylo provedeno porovnání celkové vybavenosti Prahy sportovními a rekreačními zařízeními na základě plošného podílu v úrovni městských částí a podle hierarchie významu areálů na celoměstské úrovni. Na úrovni místní byla zkoumána pěší dostupnost sportovních a rekreačních zařízení čtvrtového a obvodního významu. Nakonec bylo porovnáno vybavení částí města krytými plaveckými bazény. Podkladem pro analýzy byly výstupy z průzkumu současného stavu využití území (ÚAP 2014).

Úroveň vybavenosti města z hlediska plošných výměr – chybí nejméně 22 % ploch

Celková výměra užitných sportovních a rekreačních ploch v Praze činí cca 850 ha, tj. 6,8 m²/obyvatele. Referenční hodnota je cca 8,7 m² areálových ploch pro sport a tělovýchovu na obyvatele. Výsledky: Relativně nejlepší vybavenost je v okrajových částech, vzniklých převážně z bývalých vesnic přičleněných ku Praze. Nejhorší plošná vybavenost je v historickém centru města, což je dáno přirozeným historickým vývojem. Kompaktní město včetně pražských sídlišť má vybavenost podprůměrnou. K podílu školních sportovišť ve vybavenosti se přihlíží s tím, že představují nezanedbatelné kapacity, které mohou podvybavenost sportovní infrastruktury kompenzovat, ale jejichž využívání pro veřejnost není pravidlem.

Úroveň vybavenosti města z hlediska významu zařízení – nerovnoměrné rozložení

Analýza pracovala s hierarchií sportovních i rekreačních zařízení - místní, čtvrtová, obvodová a celoměstská. Ke zjištění disproporcí ve vybavenosti v různých částech města bylo využito rozdělení Prahy na bilanční sektory (dále BS), které dělí Prahu na 8 charakteristických souvislých oblastí s převážně radiálními vazbami k širší centrální oblasti. Analýza byla založena na váženém součtu všech zařízení sportovní i rekreační vybavenosti při váhovém ohodnocení areálů podle významové hierarchie v bilančních sektorech, poměřené s celkovým počtem obyvatel v daných bilančních sektorech (index 2014 a index 2020). Úvaha počítá s potenciálem školních hřišť bez ohledu na to, zda jsou či nejsou skutečně využívána, s přidělenou vahou lokálních sportovišť. Výsledky ukazují, že nejlepší index vybavenosti má sektor Jihozápad. Centrum a Severozápad představují v Praze standardní průměr. Sever, Východ, Jihovýchod a Jih jsou v celkovém porovnání mírně podprůměrné. Stejně podprůměrný je i sektor Západ, v něm se k roku 2020 předpokládá největší růst obyvatel a tím pádem největší zhoršení poměru hodnoty vybavenosti a počtu obyvatel.

Pěší dostupnost zařízení čtvrtového a obvodního významu na místní úrovni

Porovnáním pěších dostupností v křivkách 600 m a 900 m tzv. páteřní infrastruktury, tj. areálů obvodového a čtvrtového významu, s největšími hustotami bydlících obyvatel, byla identifikována „hluchá“ místa v lokacích bilančních územních celků (BUC), ve kterých je zřejmá malá nabídka vybavenosti, respektive její špatná dostupnost. Jsou posuzovány pouze oblasti s vysokou hustotou obyvatel 10 000 - 20 000 a více obyv./km², které jsou součástí BUC s počtem obyvatel větším než 10 000. Analýza nereflakuje metropolitní zařízení, které mají celoměstskou působnost. Výsledky: Nejhorší dostupnost sportovních i rekreačních zařízení má Praha 1 – pravý břeh (Staré Město-Josefov) a Praha 6 – Dejvice. Dále Praha 17, zde je však deficit sportovních zařízení částečně kompenzován školními sportovišti na sídlišti. Nejhorší dostupnost pouze sportovních zařízení má Praha 8 – Karlín. Dále to jsou sídliště Krč v Praze 4, Barrandov v Praze 5, Dědina v Praze 6, Bohnice a Ďáblice v Praze 8, Prosek v Praze 9, Jižní Město (Praha 11), Modřany v Praze 12 a Černý Most v Praze 14; na sídlištích však nedostatek sportovních areálů může alespoň částečně kompenzovat potenciál školních sportovišť. Nejhorší dostupnost pouze rekreačních zařízení mají území Prahy 2 – východ i západ, Praha 3 – západ (Dolní Žižkov), Praha 4 – Pankrác, Nusle, Krč a Spořilov, Praha 5 – Smíchov a Košíře, Praha 6 – Břevnov, Praha 10 – Vršovice a Malešice, Praha 12 - Kamýk, Praha 14 - Hloubětín a Praha 18; tato území současně nemají přijatelně dostupné přírodní krajinné zázemí.

Plavecké kryté bazény chybí na jihu a východě města

Analýza je založena na posouzení součtu vodní plochy na 1 000 obyvatel v bilančním sektoru a jejím porovnání s doporučenou hodnotou cca 11 m² vodní plochy na obyvatele, s přihlédnutím k dostupnosti prostředky MHD vybraných aquacenter, která mají pro obsluhu města převažující význam. Porovnání jasně označilo části města s nadstandardní, standardní, podprůměrnou a výrazně deficitní (nulovou) nabídkou. Výsledky: Jihozápad – v sektorovém porovnání největší deficit = absence. Jde o sektor s nejnižším počtem obyvatel, kde je však na místě obava o rentabilitu plaveckého centra. Jih a Východ – deficitní oblasti s důrazným doporučením doplnění, přednostně v oblasti Lhotka – Kamýk – Libuš a na Černém Mostě. Severozápad a Západ - v porovnání relativně malý deficit, s doporučením doplnit v oblasti Dejvic a Jihozápadního Města. Centrum a Jihovýchod mají

standardní vybavení, odpovídající referenčním doporučeným hodnotám. Sektor Sever se jeví v pražských poměrech nadstandardní.

Závěry a doporučení pro jednotlivé sektory města

Ve vzájemném porovnání bilančních sektorů podle kombinace všech hledisek byl sektor Jihozápad vyhodnocen jako téměř bezproblémový. Dostatečnou vybavenost má rovněž sektor Severozápad (s výjimkou Lysolají). Oba sektory jsou však nedostatečně vybaveny krytými plaveckými bazény. S přihlédnutím k nutné rentabilitě plaveckých zařízení se doplnění doporučuje pouze v sektoru Severozápad (v oblasti Dejvic).

Nejslabší vybaveností disponuje sektor Západ. Získal nejhorší hodnocení z hlediska celkových výměr sportovních i rekreačních ploch na obyvatele i z hlediska významové hodnoty sportovišť. Není také uspokojivě vybaven, co se týče krytých plaveckých bazénů. Z hlediska dostupnosti sportovních zařízení si však stojí docela dobře, zejména z hlediska dostupnosti rekreačních zařízení či přírodního zázemí. V území lze též očekávat relativně vysoký nárůst počtu obyvatel. Doporučení: posílit sportovní infrastrukturu, zejména v oblasti sídlišť – Barrandova, Jihozápadního Města a Řep a účelně a důsledně agregovat tělovýchovné plochy školních zařízení pro využití veřejností. Doplnit kryté plavecké zařízení v oblasti Jihozápadního Města.

Specifickou povahu vybavenosti má sektor Centrum, která logicky vyplývá z městského charakteru tohoto území: z hlediska dostupnosti zejména rekreačních ploch a zázemí i celkových výměr sportovních a rekreačních ploch na obyvatele má nízké hodnocení, avšak z hlediska významové hodnoty sportovišť v poměru k počtu obyvatel si stojí stejně dobře jako sektor Severozápad (viz výše), má také lepší nabídku krytých plaveckých zařízení. Doporučení: vysoká míra zastavění nedává velké možnosti k plošnému doplňování sportovní infrastruktury, možnosti expanze jsou skryty již jen ve využití transformačních území či v doplňování lokální vybavenosti. Naléhavěji než v okrajových částech města se doporučuje péče o stávající vybavenost a její podpora, vzhledem k větším tlakům na lukrativnější způsoby využití území.

Sektory na pravém břehu Vltavy Sever a Jih jsou charakteristické mírně podprůměrným hodnocením významu sportovišť a současně průměrným či mírně podprůměrným hodnocením z hlediska celkových výměr sportovních i rekreačních ploch na obyvatele, což částečně může být kompenzováno využíváním školních sportovišť. Z hlediska dostupnosti nutno upozornit na sídlištní celky, kde sportovní vybavenost je opět závislá na míře využívání školních sportovišť. Rozdílné je vybavení plaveckými zařízeními – zatímco Sever je pražským nadstandardem, Jih je z tohoto hlediska deficitní. Doporučení: doplnění sportovní infrastruktury zvláště v oblasti severní terasy a Modřan, důsledně agregovat tělovýchovné plochy školních zařízení, doplnění krytých plaveckých bazénů v oblasti Lhotka – Kamýk – Libuš.

Zbývající sektory Východ a Jihovýchod jsou charakteristické obdobným (podprůměrným) hodnocením z hlediska významu sportovišť jako Sever a Jih. Na rozdíl od nich se směrem k hranici Prahy většinou výrazně zlepšuje (směrem k centru na Východě podprůměrný, na Východě průměrný) poměr celkových výměr sportovních i rekreačních ploch na obyvatele (s výjimkou Prahy 21, Újezdu a Kunratic). Z hlediska dostupnosti mají sektory problém na velkých sídlištních (Jižním Městě, Černém Mostu), kde je sportovní vybavenost z převážné většiny závislá na využívání školních sportovišť. Rozdílné je vybavení plaveckými zařízeními – zatímco Jihovýchod je pražským standardem, Východ je z tohoto hlediska deficitní. Doporučení: doplnění sportovní infrastruktury zvláště v oblasti Prahy 14, dále Prahy 11, Prahy 21 i Prahy 10, důsledně agregovat tělovýchovné plochy školních zařízení. Doplnění krytého plaveckého centra v oblasti Černého Mostu.

Celková doporučení

- a) Péče o stávající vybavenost, podpora stávajících areálů, směřování k víceúčelovosti, proměnnosti, efektivitě a účelnosti. Víceúčelovostí se rozumí přizpůsobení se různým funkcím nebo více formám jedné funkce. Proměnností se rozumí potřeba změny prostoru nebo využití, proveditelná technicky jednoduchou dispoziční změnou nebo proměnou halového prostoru pohyblivým elementem.
- b) U pohybových aktivit ve venkovním prostředí omezit sezónnost = zajistit celoroční a plnohodnotný provoz
- c) Novou vybavenost obvodního a metropolitního významu lokalizovat ve vazbě na trasy a stanice metra
- d) Využití netradičních konstrukcí – lehkých konstrukcí, membrán, fólií
- e) Možnosti financování: Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze - Rozvoj sportovní infrastruktury v Praze

Seznam grafických příloh

Mapy

<i>Mapa 1: Úroveň vybavenosti sportovních a rekreačních ploch na obyvatele v městských částech (stav 2014)</i>	8
<i>Mapa 2: Sportovní a rekreační areály a zařízení všech typů a významu v Praze ve vztahu k počtu obyvatel v bilančních sektorech</i>	9
<i>Mapa 3: Pěší dostupnost sportovních center obvodního a čtvrtkové významu ve vztahu k hustotě obyvatel (současný stav 2014)</i>	12
<i>Mapa 4: Pěší dostupnost rekreačních zařízení obvodního a čtvrtového významu ve vztahu k hustotě obyvatel (současný stav 2014)</i>	14
<i>Mapa 5: Analýza dostupnosti sportovních a rekreačních ploch v bilančních územních celcích (stav 2014)</i>	15
<i>Mapa 6: Dostupnost aquacenter a krytých plaveckých bazénů s celodenním provozem prostředky MHD ve vztahu k hustotě osídlení</i>	16
<i>Mapa 7: Analýza vybavenosti Prahy krytými bazény</i>	18

Tabulky

<i>Tab. 1: Bilance ploch sportu a rekreace v Praze v poměru m²/obyvatele</i>	6
<i>Tab. 2: Úroveň vybavenosti podle podílu m² sportovních a rekreačních ploch / obyvatele</i>	7
<i>Tab. 3: Sportovní a rekreační areály a zařízení všech typů a významu v Praze ve vztahu k počtu obyvatel v bilančních sektorech</i>	10
<i>Tab. 4: Oblasti se špatnou dostupností sportovních zařízení obvodního a čtvrtového významu</i>	11
<i>Tab. 5: Oblasti se špatnou dostupností rekreačních zařízení obvodního a čtvrtového významu</i>	13
<i>Tab. 6: Vybavení Prahy plaveckými bazény</i>	17

Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Sport a rekreace
Analýza vybavenosti a dostupnosti zařízení sportu a rekreace v Praze

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Vyšehradská 57, 128 00 Praha 2

AUTOR

Ing. arch. Ivana Kubáková, tel.: 236 004 646, e-mail: kubakova@ipr.praha.eu

TECHNICKÁ SPOLUPRÁCE

Renata Procházková

Ing. Antonín Paduán – sekce prostorových informací IPR Praha

Mgr. Ingrid Nosková – sekce prostorových informací IPR Praha

Mgr. Matěj Soukup – sekce prostorových informací IPR Praha

GRAFICKÝ NÁVRH TITULNÍ STRANY DOKUMENTU

Ing. Jakub Pechlát

první vydání / 24 stran

© IPR/SSP/STR, Praha, 2015-06

Demografie, bydlení a veřejná vybavenost v Praze: Sport a rekreace
Analýza vybavenosti a dostupnosti zařízení sportu a rekreace v Praze

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

ISBN 978-80-87931-37-0

ISBN 978-80-87931-38-7 (pdf)